

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **R. R.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 1. 2019, č. j. KRPA-42921-15/ČJ-2019-000022-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2019, č. j. 1 A 6/2019 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 8.228 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Městský soud uvedeným rozsudkem žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl. Žalobce namítal, že žalovaná nevyhodnotila dostatečně a přezkoumatelně nutnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců. Městský soud konstatoval, že žalovaná svůj postup v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnila. Uvedla, že nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření zejména z důvodu nebezpečí, že cizinec i nadále z území České republiky neodcestuje a nadále se bude dopouštět maření výkonu správního rozhodnutí. Tento závěr je podložen jeho jednáním v rozporu s platnými právními předpisy na území České republiky a opakovaným porušením zákona o pobytu cizinců.

[3] Žalovaná posoudila osobní, majetkové a rodinné poměry žalobce, jakož i charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, když uvedla, že žalobce nemá na území ČR nikoho z rodiny, nesplnil povinnosti hlásit pobyt na území příslušnému správnímu orgánu a nemá peníze na složení finanční záruky. Žalobce se nachází v evidenci nežádoucích osob ode dne 2. 8. 2015 do 19. 11. 2020. Žalobce na pravomocně ukončené řízení o jeho správním vyhoštění nijak nereagoval, neučinil žádné kroky k vycestování a na území České republiky se zdržoval v rozporu s právními předpisy. Není rozhodné, zda žalobce jednal v rozporu s rozhodnutím vědomě či nevědomě. Neoprávněného pobytu se dopustil bez ohledu na to, že byl přesvědčen o legalitě svého pobytu na území České republiky.

[4] Městský soud konstatoval, že v případě žalobce nepřicházelo v úvahu uložení zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b odst. 1 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce neměl žádné finanční prostředky na složení finanční záruky a neměl žádnou hlášenou adresu pobytu, kde by se mohl zdržovat. Co se týče možnosti uložení zvláštního opatření dle písm. c) daného ustanovení, tedy povinnosti osobně se hlásit policii v době policií stanovené, žalovaná uvedla, že by takové opatření bylo neúčelné, s čímž soud s ohledem na výše uvedené souhlasí.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností.

[6] Namítá, že soud možnost uložení zvláštních opatření vyhodnotil nesprávně. Soud se fakticky přihlásil k závěru, že nedbalostní jednání stěžovatele spočívající v nedostatečném projevení zájmu o správní řízení o stanovení nové lhůty k vycestování, může vést k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření a nutnosti zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[7] Stěžovatel však takto paušalizovaný závěr odmítá a zdůrazňuje, že žalovaná se jednak nedostatečně vypořádala s jeho konkrétní situací - tedy jasně neproklamovala, že si je vědoma toho, že se stěžovatel svého protiprávního pobytu na území České republiky dopustil nedbalostně a nikoliv úmyslně - jednak se v žádném případě nelze ztotožnit s tím, že nedbalostní jednání stěžovatele spočívající v nedostatku zájmu o výsledek řízení o stanovení lhůty k vycestování je natolik silným argumentem pro absolutní odmítnutí alternativního přístupu vůči stěžovateli v okamžiku, kdy již překážky vycestování

pokračování

stěžovatele odpadly a stěžovatel se tak na území České republiky nadále zdržuje - byť nevědomě - nelegálně. Stěžovatel odkazuje na judikaturu NSS, podle které není možné při zajišťování cizinců postupovat paušálně a vyloučit možnost využití zvláštních opatření pouze na základě toho, že cizinec nevycestoval, a to pro rozpor s návratovou směrnicí.

[8] Stěžovatel uvádí, že žalovaná i soud zjevně nijak nezhodnotily nejen to, že se stěžovatel na území České republiky nacházel nelegálně nevědomě, nýbrž ani to, že stěžovatel se v průběhu svého pobytu dlouhodobě a soustavně zajímal o svoji pobytovou situaci a byl zajištěn paradoxně právě ve chvíli, kdy se dostavil na pracoviště Odboru azylové a migrační politiky, aby si svoji situaci zkontroloval, a předešel tak případným problémům.

[9] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit *cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*

[13] Dle 123b odst. 1 téhož zákona pak *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území, nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.*

[14] Rozšířený senát v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, č. 3559/2017 Sb. NSS, zdůraznil, že „volba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž patří zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti

nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince. Při úvaze, zda uložením zvláštního opatření nebude zmařen výkon správního vyhoštění, je možno rozlišit situace, kdy je s cizincem teprve vedeno řízení o správním vyhoštění, a situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění pravomocně uloženo, přičemž cizinec území České republiky neopustil, ačkoli k tomu byl na základě rozhodnutí o vyhoštění povinen. V prve zmíněném případě není jisté, zda správní vyhoštění bude vůbec uloženo; správní orgán teprve na základě informací o dosavadním jednání cizince hodnotí, zda není dáno nebezpečí, že výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění bude cizincem mařen. Ve druhém případě je situace odlišná, neboť již existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem se cizinec postavil ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. takto rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34).“

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaná v napadeném rozhodnutí podrobně popsala důvody, pro které nepovažovala za vhodné přistoupit k uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o azylu. Důvodem, proč žalovaná nepřistoupila k uložení zvláštních opatření, nebyla pouze skutečnost, že stěžovatel se na území České republiky zdržoval nelegálně, ale skutečnost, že tak činil opakovaně. Dále uvedla, že bydliště nahlášené stěžovatelem je nevěrohodné, stěžovatel nemá prostředky ke složení finanční záruky a jeho dosavadní jednání neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit na policii.

[16] V posuzovaném případě nelze odhlédnout od toho, že stěžovateli bylo rozhodnutím ze dne 27. 5. 2010 uloženo správní vyhoštění za nelegální práci. Stěžovatel však Českou republiku neopustil a dne 22. 6. 2011 byl odsouzen za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a byl mu uložen trest vyhoštění na dobu dvou let a šesti měsíců. Stěžovatel přesto opět neodcestoval a rozhodnutím ze dne 23. 1. 2015 mu bylo opět uloženo správní vyhoštění. V případě stěžovatele byly dány důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců a doba k vycestování do 30 dnů od právní moci rozhodnutí byla stěžovateli stanovena pravomocně až rozhodnutím ze dne 17. 10. 2018. Stěžovatel však ani v tomto případě Českou republiku ve stanovené lhůtě neopustil. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že závěr žalované, že v případě stěžovatele existuje obava, že by v případě nahrazení zajištění zvláštními opatřeními výkon rozhodnutí o správním vyhoštění opět mařil a dobrovolně nevycestoval, byl odůvodněný.

[17] Stěžovatel tvrdí, že se o svoji pobytovou situaci dlouhodobě a soustavně zajímal. Zároveň však v kasační stížnosti uvádí, že nevycestoval z nedbalosti z důvodu nedostatku zájmu o řízení o stanovení lhůty k vycestování, o jehož skončení údajně nevěděl. Nejvyšší správní soud konstatuje, že jednání stěžovatele nelze bagatelizovat jako pouhou nedbalost nebo nezájem o své řízení. Stěžovatel sám inicioval řízení o odvolání proti rozhodnutí o stanovení lhůty k vycestování a ze správního spisu nevyplývá, že by byl jakkoliv omezen při jednání se správními orgány či měl jakýkoliv objektivní důvod, pro který by se nemohl s výsledkem řízení seznámit. Ačkoliv stěžovatel tvrdil, že se svým právním zástupcem ukončil spolupráci, nic takového ze spisu nevyplývá, jelikož správní orgány jednaly nadále se zmocněncem stěžovatele, kterému bylo rozhodnutí o odvolání ze dne 17. 10. 2018

pokračování

doručeno. Pokud se stěžovatel navzdory své pobytové historii o výsledek řízení nezajímal, nelze tuto skutečnost vykládat v jeho prospěch.

[18] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žalovaná i městský soud věc posoudily správně, v souladu se zákonem i judikaturou Nejvyššího správního soudu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[19] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[20] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

[21] Zástupci stěžovatele, který mu byl ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 19. 2. 2019, č. j. 1 A 6/2019 - 19, se podle § 35 odst. 10 s. ř. s. s přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a c) ve spojení s odst. 3 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování ve výši 6.200 Kč za dva úkony právní služby: 1) sepsání kasační stížnosti, 2) další porada s klientem přesahující 1 hod, jejíž konání zástupce doložil. Zástupci se dále za tyto úkony přiznává paušální náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč. Celkem tady náleží zástupci stěžovatel odměna 6.800 Kč. Jelikož ustanovený zástupce je plátcem DPH, jeho odměna se zvyšuje o tuto daň na částku celkem 8.228 Kč, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu